

PROP DE VOSALTRES

La il·lusió del cristià

Estimats diocesans:

La paraula il·lusió és segurament la més repetida en aquests últims dies del temps de Nadal: diem que els rostres del nens reflecteixen una gran il·lusió quan obren els paquets la nit de Reis; els adults manifestem una gran il·lusió en la trobada familiar o en els menjars amb els amics; i sembla que també es compleixen algunes il·lusions quan es participa en un joc d'atzar i, millor encara, quan es rep la notícia d'un premi en mètal·lic.

Alguns apunten més lluny i situen aquesta espècie de sentiment en l'afirmació que l'ésser humà necessita la il·lusió per poder viure. I també ho diuen en plural, que les il·lusions són un conjunt de passos per fer la vida personal més agradable. Totes les petites parcel·les que integren la trama vital —la família, la professió, una afició esportiva, un interès cultural, la participació en una determinada societat— contenen dificultats en el seu desenvolupament, però comporten, a la vegada, moments que ens omplen de satisfacció i ens donen motius per continuar caminant perquè hem trobat una il·lusió que ens empeny a mirar el futur amb un cert optimisme.

En una de les accepcions del terme il·lusió, es diu que és l'alegria, l'entusiasme que s'experimenta amb l'esperança o la realització d'alguna cosa agradable. En sentit negatiu es parla també d'un error de percepció sobre una cosa o sobre un esdeveniment que arriba a confondre aparença amb realitat. Nosaltres ens quedem amb la primera ac-

cepció perquè respon millor a la reflexió que intentem transmetre.

La gamma de les il·lusions és molt extensa. S'ha sentit en campanyes publicitàries la il·lusió per Nadal, per la festa dels Reis, per Cap d'Any...; per la trobada, pels regals, pels viatges. Són mil petites coses que omplen el cor humà i, a vegades, no deixen lloc per a altres assumptes de major transcendència. Tenim la il·lusió de sortir millors d'aquesta pandèmia que ens assota i que serem més forts al final d'aquest procés; ens prediquem la solidaritat, l'augment de la recollida i distribució d'aliments; hem compartit les joguines sobrants a les nostres cases amb altres famílies necessitades... I tot això ens ha fet més feliços, perquè hem parti-

cipat en gran part en allò que anunciava la vinguda de Jesucrist.

Faig un pas endavant en aquest caminar il·lusionant i em pregunto com a creient si la meua fe ha sortit més enfortida després de la vivència de Nadal. Si la meua esperança és més segura i si la meua caritat és més constant cap a tots els que m'envolten. Si manifesto alegria per haver viscut una profunda experiència del naixement del Senyor. Estic content d'aquest període nadalenc? Ha millorat la meua relació amb els altres fins al punt de tractar-los com a germans? Mostro alegria de pertànyer a una Església, a una comunitat, acollidora, fraterna, samaritana?

Són moltes les preguntes que podríem formular amb la sana intenció de créixer i de fer més ferma la nostra autenticitat cristiana. No és un examen de consciència, però reflexionar ens pot servir per situar en un lloc adequat la nostra il·lusió fonamental que comporta coherència, alegria en la seva realització i compromís esperançat en la millora del nostre món. I sempre tenint com a marc referencial les paraules i els fets de Jesús que tantes vegades hem sentit i llegit en els evangelis.

En el meu cas m'agradaria no ser escèptic i confiar de sortir millor de la situació de pandèmia, i demanaria que tots els cristians, jo el primer, poséssim la nostra il·lusió en complir els ensenyaments de Jesús.

Amb la meua benedicció i afecte,

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

NOTÍCIES

Restauració de la imatge de la Immaculada Concepció a Albatàrrec

La Parròquia d'Albatàrrec va estrenar, el 8 de desembre, la restauració de la imatge de la Immaculada Concepció que es venera en una capella lateral del temple.

La imatge d'1,60 m d'alçada, feta de pasta de fusta i obra de l'Escola d'Olot als anys 40 del segle passat, ha estat restaurada per José A. Ferrer i Lluís Capdevila, en el seu taller de restauració al carrer Ballester de Lleida.

Els treballs han consistit en la recuperació integral de la imatge, netejant-la de la pols, de restes de fums i altres elements com vernissos i pintures que se li havien aplicat que l'han deteriorada amb el pas del temps. El principal treball de restau-

ració ha estat la recuperació de la seva policromia original, recobrant així la seva autèntica bellesa.

El rector de la parròquia, Jaume Melcior, ha explicat que aquesta és la segona restauració feta, després de la imatge de sant Salvador. La seguiran les altres imatges perquè «totes elles estan molt deteriorades». Com a patrimoni cultural i religiós, afegeix: «tenim el deure de conservar amb la major dignitat possible».

La restauració de la Immaculada s'ha fet gràcies a l'aportació econòmica d'una feligresa a qui «agraïm la seva generositat», diu Melcior.

CERCA DE VOSOTROS

La ilusión del cristiano

Queridos diocesanos:

Seguramente es la palabra más repetida en estos últimos días del tiempo de la Navidad.

Decimos de los niños que su rostro refleja una gran ilusión cuando abren los paquetes la noche de Reyes. Los adultos manifestamos una gran ilusión en el encuentro familiar o en las comidas con los amigos. También parece que se cumplen ciertas ilusiones cuando se participa en un juego de azar o, mejor todavía, cuando se recibe la noticia de un premio en metálico.

Algunos apuntan más lejos y sitúan esa especie de sentimiento en la afirmación de que el ser humano necesita de la ilusión para poder vivir. O también lo dicen en plural, las ilusiones son un conjunto de pasos para hacer más agradable la vida personal. Son pequeñas parcelas las que componen la trama vital: la familia, la profesión, una afición deportiva, un interés cultural, la participación en una determinada sociedad... y todas ellas contienen dificultades en su desarrollo pero también comportan momentos que nos llenan de satisfacción y nos dan motivos para continuar caminando por haber encontrado una ilusión que nos empuja a mirar el futuro con cierto optimismo.

Se dice del término ilusión, en una de sus acepciones, que es la alegría, el entusiasmo que se experimenta con la esperanza o la realización de alguna cosa agradable. En negativo se habla también de un error de percepción sobre una cosa o sobre un acontecimiento llegando a confundir apariencia con realidad. Nosotros nos quedamos con la primera acepción porque responde mejor a la reflexión que intentamos transmitir.

La gama de las ilusiones es muy extensa. Se ha escuchado en campañas publicitarias la ilusión por la Navidad, por la fiesta de los Reyes, por el inicio del año... por el encuentro, por los regalos, por los viajes. Son mil pequeñas cosas que llenan el corazón humano y, a veces, no dejan lugar para otros asuntos de mayor trascendencia. Tenemos la ilusión de salir mejores de esta pandemia que nos azota o que seremos más fuertes al final de este proceso; nos predicamos la solidaridad, el aumento de la recogida y de la distribución de alimentos; hemos compartido los juguetes sobrantes en nuestras casas con otras familias necesitadas... Y todo ello nos ha hecho más felices porque hemos participado en una gran proporción en lo que anunciaba la venida de Jesucristo.

Doy un paso más en este caminar ilusionante y me pregunto como creyente si mi fe ha salido más fortalecida tras la vivencia de la Navidad. Si mi esperanza es más segura y si mi caridad es más constante para con todos los que me rodean. Si manifiesto alegría por haber vivido una profunda experiencia del nacimiento del Señor. ¿Estoy contento de este período navideño?

¿Ha mejorado mi relación con los demás hasta el punto de tratarlos como hermanos? ¿Muestro alegría por pertenecer a una Iglesia, a una comunidad, acogedora, fraterna, samaritana?

Son muchas preguntas las que podríamos formular con la sana intención de crecer y de hacer más robusta nuestra autenticidad cristiana. No es un examen de conciencia pero nos puede servir reflexionar y situar en un lugar adecuado nuestra ilusión fundamental que comporta coherencia, alegría en su realización y compromiso esperanzado en la mejora de nuestro mundo.

Y todo ello teniendo como marco referencial las palabras y los hechos de Jesús que tantas veces hemos oído y leído en los evangelios.

En mi caso me gustaría no ser escéptico en salir mejor de la situación de pandemia y rogaría que todos los cristianos, yo el primero, pusieran su ilusión en cumplir las enseñanzas de Jesús.

Con mi bendición y afecto,

† Salvador Giménez Valls
Obispo de Lleida

Trobada comunitària de l'Unitat Pastoral Pilar-Magdalena

El dissabte 11 de desembre va tenir lloc la trobada comunitària de la Unitat Pastoral Agermanada Pilar-Magdalena convocada per tal de donar a conèixer els aspectes treballats pels diferents grups i posar en comú els resultats d'aquests treballs al voltant del Sínode convocat pel papa Francesc.

A la sala Andrea de la Parròquia de Santa Maria Magdalena es van aplegar una quarantena de persones, mentre que de forma virtual, mitjançant la plataforma Zoom, van poder seguir la trobada i participar vuit persones més.

El rector de la UPA, Mn. Carles Sanmartín, va donar la benvinguda als assistents i va agrair la seva apor-

tació a tots els participants en les reunions prèvies a la trobada. Una vegada entonat el cant d'entrada, es va passar a un temps de pregària: es va llegir un fragment de les Sagrades Escritures i, seguidament, vàries persones van llegir les pregàries.

Es van visionar dos breus vídeos. En el primer, la sotssecretària del Sínode dels Bisbes, H. Nathalie Becquart, parlà sobre quin tipus d'Església volem ser avui o de com Déu crida l'Església a ser avui. En el segon, la teòloga Cristina Inogés aprofundí en el sentit de la sinodalitat, en el com i què vol dir caminar junts.

Després es va passar a presentar el resum de les conclusions a les quals van arribar els diferents grups una vegada treballats els deu punts del qüestionari preparatori del Sínode.

Deu minuts de reflexió personal van donar pas a les diferents intervencions dels assistents en resposta a les preguntes que s'havien plantejat: «Quina és la crida personal que heu sentit després de tot el que hem treballat i escoltat?» i «quin camí creus que hauria de prendre la nostra Unitat Pastoral?». Un sentiment de comunitat i un esperit de renovació desprenien aquestes intervencions que propugnaven treballar per una Església participativa de tots, oberta a tots. Una pregària final va cloure aquesta trobada.

Premien les obres d'art creades pels alumnes de l'Episcopal per celebrar l'Any de la Família

Els delegats de Família i Vida del Bisbat de Lleida, Emili Reimat i Tesa Corbella, van atorgar el passat dimarts 14 de desembre els premis als tres guanyadors del projecte «Sagrada Família» realitzat al Batxillerat artístic del Col·legi Episcopal de Lleida. Per celebrar l'Any de la Família, proposat pel papa Francesc a raó de l'exhortació apostòlica *Amoris Laetitia* els alumnes de Batxillerat

artístic del Col·legi Episcopal de Lleida van reinterpretar el text del Sant Pare.

Des de l'assignatura de Cultura Audiovisual, els alumnes han reflexionat sobre el text del papa Francesc amb una sèrie d'obres gràfiques conceptuals, on la Sagrada Família és protagonista. Les obres dels alumnes del Col·legi Episcopal s'han recollit en un vídeo.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «Quan resem, mai ho fem sols: encara que no ho pensem, estem immersos en un majestuós riu d'invocacions que ens precedeix i continua després de nosaltres» (30 d'octubre).

@Pontifex: «No tinguis por d'apuntar més alt, de deixar-te estimar i alliberar per Déu. No tinguis por de deixar-te guiar per l'Esperit Sant. La santetat no et fa menys humà, perquè és la trobada de la teva feblesa amb la força de la gràcia» (1 de novembre).

@Pontifex: «L'amor és la regla suprema per a poder seguir el camí de Crist, ens fa conscients de la nostra pròpia fragilitat, i misericordiosos i solidaris amb les dificultats i febleses dels altres» (3 de novembre).

@Pontifex: «Quan estem temptats de jutjar malament els altres, abans de res hem de reflexionar sobre la nostra pròpia fragilitat. És bo preguntar-nos què és el que ens impulsa a corregir a un germà o a una germana, i si no som d'alguna manera corresponsables del seu error» (3 de novembre).

Calendari dels diàlegs prematrimonials per a l'any 2022

La Delegació de Família i Vida del Bisbat de Lleida ha fet públic el calendari dels diàlegs prematrimonials destinats a parelles que volen casar-se al llarg de l'any 2022.

Els diàlegs prematrimonials són una oportunitat adreçada als nuvis per tal d'aprofundir en la seva re-

lació i de contribuir, al mateix temps, a una preparació millor del matrimoni i el seu sagrament. En els diàlegs prematrimonials s'utilitza el tracte personal i el diàleg de les parelles entre elles mateixes i amb els casats sobre temes diversos com la psicologia de la parella, l'amor, la sexualitat, els fills, la fe i el sagrament del matrimoni.

La inscripció als diàlegs prematrimonials es pot fer els dimarts de 18 a 20 h al Bisbat de Lleida. També podeu informar-vos cada dia de la setmana entre 18 i 22 h al tel. 628 164 870.

Els diàlegs tindran lloc a la Delegació de Família i Vida (Av. Blondel 11, Lleida) o a la parròquia on oportunament s'anunciï. Aquest any 2022 es portaran a terme cursos els dilluns, dimecres, dijous i divendres, en diferents torns entre els mesos de febrer i novembre. A més, cal destacar del curs de convivència al Casal Parroquial de Juneda i els Diàlegs a Torres de Segre.

Per a més informació podeu entrar a la web dels Diàlegs prematrimonials del Bisbat de Lleida:

<https://cursos-prematrimonials-2020.webnode.es>

Missa exequial per fra Jordi Grau

El Santuari de Sant Antoni de Pàdua de Lleida va acollir, el 12 de desembre, la missa exequial per l'ànima de fra Jordi Grau i Bañeres, que ha estat visitat per la mort corporal el dia de la Mare de Déu de Loreto, als 86 anys d'edat. L'acompanyaven la Comunitat de Frarets de Lleida, la Província Franciscana de la Immaculada, la Família Franciscana de Lleida, la seva família de sang, gent de Lleida, de Balaguer, de Berga, de Sabadell... i de les diferents destinacions on el fraret havia estat destinat.

«No us torbeu, no tingueu por» són les paraules amb que el provincial franciscà, fra Joaquín Zurera, demanava acollir amb serenor la mort del finat, malgrat ja estava anunciada pel seu delicat estat de salut. Les cites de sant Pau «Ja m'ha arribat el moment de desfer les amarres i deixar el port» i de Salvador Espriu «S'encalma un vent suau / pels camins del capvespre...» han ajudat a entendre la fugacitat de la vida terrenal que ja ha experimentat fra Jordi Grau i, a la vegada, confiar que assoleixi «el cel, la sacietat de tots els sentits, on es trobaran la fidelitat i l'amor».

També la Parròquia Mare de Déu del Carme va estar representada per Mn. Joan Ramon Ezquerria en la concelebració presidida per fra Joaquín Recasens. El prior del santuari va recordar algunes de les moltes facetes de fra Jordi Grau i va voler oferir la missa per tot allò que cadascú volgués presentar-li al Senyor, silenciosament i amb fe, tal com a fra Jordi Grau li agradava.

REFLEXIONS

Saber on anar. L'inici de l'excursió

Em llevo de matí, perseguint el sol abans que s'enlairi per l'horitzó. Vencent la seva sortida per poder aprofitar al màxim la llum que em proporcionarà. Ja tinc les botes de muntanya encalçades i la motxilla preparada del dia abans. El gest de sortir per la porta té un protagonisme especial: avui, me'n vaig d'excursió. Sé per endavant que em tocarà fer moltes passes, una rere l'altra, cap d'igual. Amb quin deler vaig començar a caminar. Tenia clar que el camí que feia depenia de la primera passa que donés i alhora depenia de totes i cadascuna de les passes monòtones que hauria anat fent i, sense pensar-hi conscientment, depenia també del darrer pas que donés a l'acabar l'excursió. Aquest darrer pas, també sense ésser-ne conscient, esperava i desitjava que fos el mateix primer pas que havia donat a primera hora, però a l'inrevés. El gest d'entrar per la porta. Això sí, un cop finalitzada l'excursió i havent arribat a on volíem arribar. I és que anàvem en grup.

Quantes excursions fetes a la nostra vida i quines grans lliçons apreses caminant. En el grup excursionista un moment important i imprescindible és posar-nos d'acord a on anem. La gran pregunta que ens mou ja a caminar. Totes les propostes són possibles. Un cop triat l'on, cal trobar el «per on s'hi va». I aquesta acció és tant o més important i imprescindible. Perquè caminar per caminar, només sumar passes, no és una excursió. Ja en sortir de casa cal enfilat correctament la direcció per on indefectiblement arribarem al lloc on volem anar. Qualsevol marrada o desviació ens allunyarà, potser definitivament, del lloc on havíem d'anar.

Que n'és de transcendent enfilat bé la direcció a seguir i saber per on va el camí. És l'inici de l'excursió, el bon començament de la ruta. A la vida, com a bona excursió, hauran estat importantíssims els primers passos donats, que ens hauran permès posar-nos en el camí que ens ha de conduir on volem anar. Algun altre dia prendrem consciència de quants passos haurem donat a la vida d'una o altra qualitat. No tots els passos són iguals.

Mn. Valentí Alonso i Roig
Rector a diverses parròquies del Penedès

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

10. ■ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [1Sa 1,1-8 / SI 115 / Mc 1,14-20]. Sant Agatò, papa (sicilià, 678-681), sant Pere Ursèol, monjo de Sant Miquel de Cuixà; beat Gregori X, papa (1271-1276).

11. ■ Dimarts [1Sa 1,9-20 / SI: 1Sa 2 / Mc 1,21b-28]. □ **Urgell:** Beata Anna M. Janer i Anglarill, vg.; sant Higini, papa (grec, 136-140) i mr.; sant Salvi, bisbe i mr.; santa Hortènsia, vg.; beats Gonçal d'Amarante i Bernat Scammacca, prevs. dominicans.

12. ■ Dimecres [1Sa 3,1-10.19-20 / SI 39 / Mc 1,29-39]. Sant Arcadi, mr.; sant Alfred, monjo, patró de l'amistat; sant Nazari, monjo; santa Tatiana, mr.; sant Martino de Lleó, prev.; sant Victorià, bisbe; sant Antoni Maria Pucaci, prev. servita; santa Cesarina, vg.; sant Bernat de Corleone, rel. caputxi; beat Pere Francesc Jamet, prev.; sant Elred, abat cistercenc.

13. ■ Dijous [1Sa 4,1-11 / SI 43 / Mc 1,40-45]. Sant Hilari (†367), bisbe de Poitiers i dr. de l'Església; sant Gu-

mersind, mr.; santa Verònica de Benasco, vg.

14. ■ Divendres [1Sa 8,4-7.10-22a / SI 88 / Mc 2,1-12]. Sant Joan de Ribera, bisbe de València; sant Fèlix de Nola, prev.; sant Malaquies, profeta (s. V aC); santa Macrina; beat Pere Donders, prev. redemptorista.

15. ■ Dissabte [1Sa 9,1-4.10b.17-19;10,1a / SI 20 / Mc 2,13-17]. Sant Pau, ermità a Tebes (Egipte, s. IV); sants Maür (Maure o Mauri) i Plàcid, abats, deixebles de sant Benet (s. VI); sants

Habacuc (s. VII aC) i Miquees (s. VIII aC), profetes; sant Efsi, mr.; santa Secundina, vg. i mr.; sant Francesc Fernández Capillas, prev. dominicà i mr.; beat Jaume de Villa, rel. servita; sant Arnaldo Janssen; beat Lluís Variara, rel.

16. ■ Diumenge vinent, II de durant l'any (lit. hores: 2a setm.) [Is 62,1-5 / SI 95 / 1Co 12,5-11 / Jo 2,1-11]. Sant Marcel·lí I, papa (romà, 308-309) i mr.; sant Fulgenci d'Ècija (†630), bisbe; santa Priscil·la (s. I), matrona romana; sant Berard, prev. franciscà i mr.

Baptisme del Senyor (C)

COMENTARI

«Ets el meu Fill,
el meu estimat:
en tu m'he
complagut»

El baptisme de Jesús marca l'inici de la seva vida pública. Fins ara ha restat amagat a Natzaret però en aquest moment es presenta per a ser batejat, com si fos un pecador més, per Joan Baptista. Però en el moment del baptisme *s'obrí el cel i baixà cap a ell l'Esperit Sant en figura corporal i una veu digué des del cel: Ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut.* Jesús no solament no és el pecador que semblava sinó que és el Fill predilecte i estimat de Déu, el model de tots els fills de Déu. Ell fa realitat el que deia Joan: *Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc.* Per això Jesús és *molt més poderós* que Joan que només *bateja amb aigua*. A partir d'ara Jesús comença la seva vida pública, comença a predicar el Regne de Déu. Pau ens recorda en síntesi qui és Jesús: *S'ha revelat l'amor de Déu, que vol salvar tots els homes... Jesucrist, Déu gran i salvador nostre. Ell s'entregà a si mateix per nosaltres per rescatar-nos de l'esclavatge de les culpes, deixar-nos nets i fer de nosaltres un poble ben seu, apassionat per fer el bé.* I fa referència després al baptisme quan diu: *S'ha revelat la bondat de Déu, i l'amor que ell té als homes; la seva bondat ens salva amb un bany d'aigua regenerador i amb poder renovador de l'Esperit Sant.* Tot això té com a resultat: *Som hereus de la vida eterna que des d'ara, com a fills, tenim dret a esperar.*

I també Isaïes ens anuncia a la primera lectura: *Parleu amorosament a Jerusalem, digueu-li que s'ha acabat la seva servitud, ha estat perdonada la seva culpa.* Això és motiu de consol: *Consoleu, consoleu el meu poble... aquí teniu el vostre Déu. El Senyor Déu arriba amb poder, l'acompanya el fruit de la seva victòria però ell vetlla com un pastor pel ramat, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien: té una cura especial de tots nosaltres.* La nostra actitud ha de ser la que diu sant Pau: *Abandonem la impietat i els desigs mundans, per viure una vida de sobrietat, justícia i pietat i ser un poble apassionat per fer el bé.* És la resposta a l'amor de Déu manifestat en Crist.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura del llibre del profeta Isaïes (Is 40,1-5.9-11)

«Consoleu, consoleu el meu poble», diu el vostre Déu. «Parleu amorosament a Jerusalem, crideu i digueu-li que s'ha acabat la seva servitud, ha estat perdonada la seva culpa: ha rebut de mans del Senyor doble pena per tots els seus pecats.» Escolteu una veu que crida: «Obriu en el desert una ruta al Senyor, aplaneu en l'estepa un camí per al nostre Déu. S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, el terreny escabros serà una vall. Llavors apareixerà la glòria del Senyor i la veurà tothom alhora. La boca del Senyor ho ha dit». Puja en una muntanya ben alta, missatger que anuncies a Sió la bona nova! Tu que portes bones noves a Jerusalem, alça ben fort el teu crit, alça'l ben fort, no tinguis por! Digues a les viles de Judà: «Aquí teniu el vostre Déu! El Senyor Déu arriba amb poder, el seu braç domina tota cosa, l'acompanya el fruit de la seva victòria, el precedeixen els seus trofeus; vetlla com un pastor pel ramat, l'aplega amb el seu braç, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien.»

▶ Salm responsorial (103)

R. *Beneeix el Senyor ànima meva, Senyor, Déu meu, que en sou de gran.*

Senyor, Déu meu, que en sou, de gran! / Aneu vestit d'espèndor i de majestat, / us embolcalla la llum com un mantell. / Heu estès el cel com una vela, / i dalt les aigües us heu fet un palau. R.

Preneu els núvols per carrossa / i avanceu sobre les ales dels vents, / teniu els vents per missatgers, / el foc i les flames per executar les ordres. R.

Que en són, de variades, Senyor, les vostres obres, / i totes les heu fetes amb saviesa. / La terra és plena de les vostres criatures. / Aquí teniu el mar, immens per totes bandes, / són incomptables els animals que s'hi mouen, / des dels més petits fins als més grans. R.

Tots esperen de la vostra mà / que els doneu l'aliment al seu temps: / els el doneu, i ells l'arreglen, / així que obriu la mà, mengen a desdir. R.

Però si deixeu de mirar-los es desconcerten, / si els retireu l'alè, expiren / i tornen a la pols d'on van sortir. / Quan envieu el vostre alè, reneix la creació, / i renoueu la vida sobre la terra. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau a Titus (Tt 2,11-14;3,4-7)

Estimat: s'ha revelat l'amor de Déu, que vol salvar tots els homes, i ens ensenya que abandonem la impietat i els desigs mundans, per viure en aquest món una vida de sobrietat, de justícia i de pietat, mentre esperem que es compleixi feliçment la nostra esperança, que es manifesti la glòria de Jesucrist, Déu gran i salvador nostre. Ell s'entregà a si mateix per nosaltres, per rescatar-nos de l'esclavatge de les culpes, deixar-nos nets i fer de nosaltres un poble ben seu, apassionat per fer el bé. Quan s'ha revelat la bondat de Déu, salvador nostre, i l'amor que ell té als homes, no l'han mogut les obres que nosaltres podíem haver fet, sinó la seva bondat que ens salva amb un bany d'aigua regenerador i amb el poder renovador de l'Esperit Sant, que ell ha vessat a mans plenes sobre nosaltres per Jesucrist, el nostre salvador; així, justos per la seva gràcia, som hereus de la vida eterna, que des d'ara tenim dret a esperar.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Lluc (Lc 3,15-16.21-22)

En aquell temps, la gent que vivia en l'expectació sospitava si Joan no fora potser el Messies. Ell respongué dient a tothom: «Jo us batejo només amb aigua, però ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no soc digne ni de deslligar-li el calçat. Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc». Un dia que tot el poble es feia batejar, Jesús també fou batejat. Mentre pregava, s'obrí el cel i baixà cap a ell l'Esperit Sant en figura corporal com un colom, i una veu digué des del cel: «Ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut.»

▶ Lectura del libro de Isaías (Is 40,1-5.9-11)

«Consolad, consolad a mi pueblo —dice vuestro Dios—; hablad al corazón de Jerusalén, gritadle, que se ha cumplido su servicio y está pagado su crimen, pues de la mano del Señor ha recibido doble paga por sus pecados».

Una voz grita: «En el desierto preparadle un camino al Señor; allanad en la estepa una calzada para nuestro Dios; que los valles se levanten, que montes y colinas se abajen, que lo torcido se enderece y lo escabroso se iguale. Se revelará la gloria del Señor, y la verán todos juntos —ha hablado la boca del Señor—».

Súbete a un monte elevado, heraldo de Sión; alza fuerte la voz, heraldo de Jerusalén; álzala, no temas, di a las ciudades de Judá: «Aquí está vuestro Dios. Mirad, el Señor Dios llega con poder y con su brazo manda. Mirad, viene con él su salario y su recompensa lo precede. Como un pastor que apacienta el rebaño, reúne con su brazo los corderos y los lleva sobre el pecho; cuida él mismo a las ovejas que crían».

▶ Salmo responsorial (103)

R. *Bendice, alma mía, al Señor: ¡Dios mío, qué grande eres!*

¡Dios mío, qué grande eres! / Te vistes de belleza y majestad, / la luz te envuelve como un manto. / Extiendes los cielos como una tienda. R.

Construyes tu morada sobre las aguas; / las nubes te sirven de carroza, / avanzas en las alas del viento; / los vientos te sirven de mensajeros; / el fuego llameante, de ministro. R.

Cuántos son tus obras, Señor, / y todas las hiciste con sabiduría; / la tierra está llena de tus criaturas. / Ahí está el mar: ancho y dilatado, / en él bullen, sin número, / animales pequeños y grandes. R.

Todos ellos aguardan / a que les echés comida a su tiempo: / se las echas, y la atrapan; / abres tu mano, y se sacian de bienes. R.

Escondes tu rostro, y se espantan; / les retiras el aliento, y expiran / y vuelven a ser polvo; / envías tu espíritu, y los creas, / y repueblas la faz de la tierra. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a Tito (Tit 2,11-14;3,4-7)

Querido hermano: Se ha manifestado la gracia de Dios, que trae la salvación para todos los hombres, enseñándonos a que, renunciando a la impiedad y a los deseos mundanos, llevemos ya desde ahora una vida sobria, justa y piadosa, aguardando la dicha que esperamos y la manifestación de la gloria del gran Dios y Salvador nuestro, Jesucristo, el cual se entregó por nosotros para rescatarnos de toda iniquidad y purificar para sí un pueblo de su propiedad, dedicado enteramente a las buenas obras. Mas cuando se manifestó la bondad de Dios nuestro Salvador y su amor al hombre, no por las obras de justicia que hubiéramos hecho nosotros, sino, según su propia misericordia, nos salvó por el baño del nuevo nacimiento y de la renovación del Espíritu Santo, que derramó copiosamente sobre nosotros por medio de Jesucristo nuestro Salvador, para que, justificados por su gracia, seamos, en esperanza, herederos de la vida eterna.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Lucas (Lc 3,15-16.21-22)

En aquel tiempo, el pueblo estaba expectante, y todos se preguntaban en su interior sobre Juan si no sería el Mesías, Juan les respondió dirigiéndose a todos: «Yo os bautizo con agua; pero viene el que es más fuerte que yo, a quien no merezco desatarle la correa de sus sandalias. Él os bautizará con Espíritu Santo y fuego». Y sucedió que, cuando todo el pueblo era bautizado, también Jesús fue bautizado; y, mientras oraba, se abrieron los cielos, bajó el Espíritu Santo sobre él con apariencia corporal semejante a una paloma y vino una voz del cielo: «Tú eres mi Hijo, el amado; en ti me complazco».